

Ćwiczenia 2

Słowniczek

- wscript.echo
- wscript.quit
- cint
- clng
- cdbl
- inputBox
- do while ... loop
- if then ... else ... end if

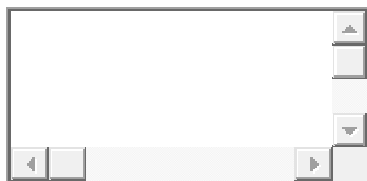
Tak w skrócie prezentują się wszystkie komendy prezentowane w poprzednich ćwiczeniach. Uważna osoba mogła by stwierdzić, że z różnych komend korzysta się w różny sposób. Tak jest w istocie – ponieważ są trzy podstawowe grupy poleceń w tym języku programowania:

- Procedury Systemowe
- Funkcje
- Wyrażenia

Procedury Systemowe

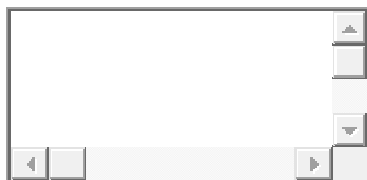
Procedury Systemowe służą do wykonywania czynności systemowych, nie oczekując od nich żadnej informacji zwrotnej – np. ‘wypisz na ekran’, ‘zakończ działanie programu’. Dzięki nim można również odwoływać się do plików w systemie, tworzyć obiekty systemowe etc (ale to już zaawansowane funkcje, o których tu nie będzie mowy). Ich cechą charakterystyczną jest słówko ‘wscript.’ na początku. Świadczy ono o tym, że polecenie jest wykonywane bezpośrednio przez mechanizm WSH.

Ogólny kontekst użycia:

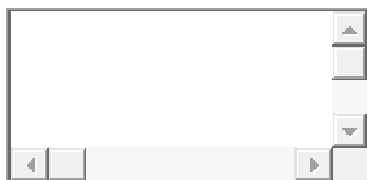
1 WScript.polecenie "opcjonalnie ciąg znaków"

np.:

1 WScript.echo "zakończ program"

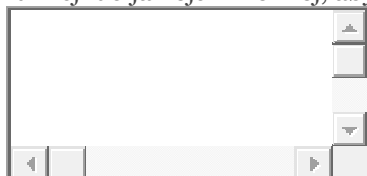
lub:

1 WScript.quit

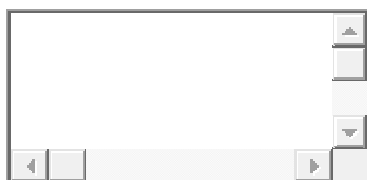
Funkcje

Funkcje są najpowszechniej używanymi poleceniami w językach programowania. To dzięki nim można przetwarzać dane, robić obliczenia, prowadzić dialog z użytkownikiem etc. O ile **zmiennei stałe** można potraktować jak **rzeczowniki**, o tyle **Funkcje** są odpowiednikami **czasowników**, czyli służą do wykonywania pewnych czynności. Cechą charakterystyczną funkcji jest to, że **zwraca ona jakąś wartość**. Dokonuje ona jakiejś czynności, w wyniku której otrzymamy wartość zrotną – np. funkcją jest dodawanie kilku liczb. W wyniku działania tej funkcji otrzymamy pojedynczą wartość liczbową. Dla tego też ogólnym, najczęstszym kontekstem użycia będzie przypisanie wyniku działania funkcji do jakiejś zmiennej, aby przechować wynik do dalszych obliczeń:

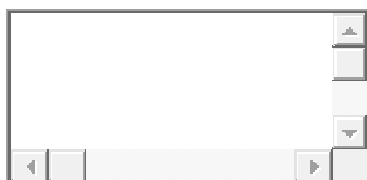
```
1 zmienna=jakasFunkcja(parametr1,parametr2)
```

np:


```
1 imie=inputBox("podaj imie")
```

gdzie “podaj imie” zostanie wyświetlone jako komunikat, użytkownik będzie mógł wpisać ciąg znaków, który ‘zostanie zwrócony przez funkcję’ – czyli to co wpisze użytkownik, zostanie przekazane, zapisane w zmiennej o nazwie ‘imie’.


```
1 liczba=cint("2")
```

Ten przykład wymaga dodatkowego wyjaśnienia. Dla komputera istnieje bardzo poważna różnica pomiędzy **“2”** a **2**.

Pierwszy zapis oznacza **znak ‘2’** – identycznie jak znak ‘a’ czy znak spacji. Dla człowieka ‘2’ oznacza prawie zawsze **‘wartość dwa’**. Różnica staje się oczywista, jeśli spróbuje się zsumować liczby (wartości) lub znaki:

“2” + “2” = “22” tak jak “a” + “b” = “ab”

w tym przypadku znak ‘+’ oznacza konkatencję, czyli łączenie ciągów znaków

$$2 + 2 = 4$$

w tym przypadku znak ‘+’ oznacza operator matematyczny ‘suma’.

Jeśli więc w trakcie pisania programu nie jest się pewnym jak zostanie potraktowana liczba – jako znak czy jako wartość – warto komputerowi to podpowiedzieć. Funkcja **‘cint’** (skrót od Convert to INTegeter) jako parametr przyjmuje znak, a zwraca wartość liczbową. Czyli w efekcie tego działania, otrzymamy zmienną ‘liczba’, która będzie przechowywać wartość dwa, będąc pewnym, że chodzi właśnie o wartość a nie o znak ‘2’.

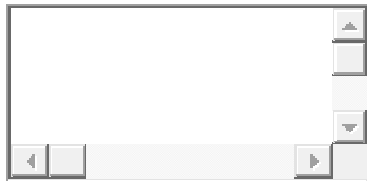
Język oferuje wiele funkcji, dzięki którym użytkownik może pisać własne programy. Podczas pisania programu, można pisać własne funkcje, rozszerzając tym samym możliwości języka, na czas działania programu.

Wyrażenia

Wyrażenia służą do wykonywania specjalnych instrukcji, zmieniających sposób wykonywania programu. Są to instrukcje pętli (wykonanie pewnego bloku programu wielokrotnie), wyrażenia warunkowe (jeśli ‘coś’ to zrób to, a jeśli ‘nie coś’ to zrób coś innego) i inne.

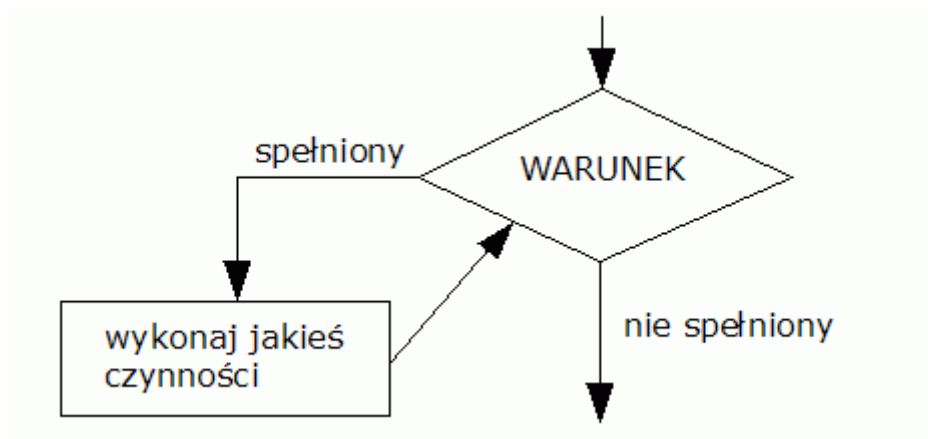
Wyrażenie warunkowe a pętla

W poprzednich ćwiczeniach pokazany był przykład użycia pętli – ‘póty póki’ czyli ‘do while’:


```
1 <b>do while</b> WARUNEK
2   BŁOK INSTRUKCJI
3 <b>loop</b>
```

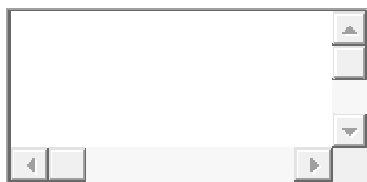
Ogólny schemat blokowy takiej pętli wygląda tak:

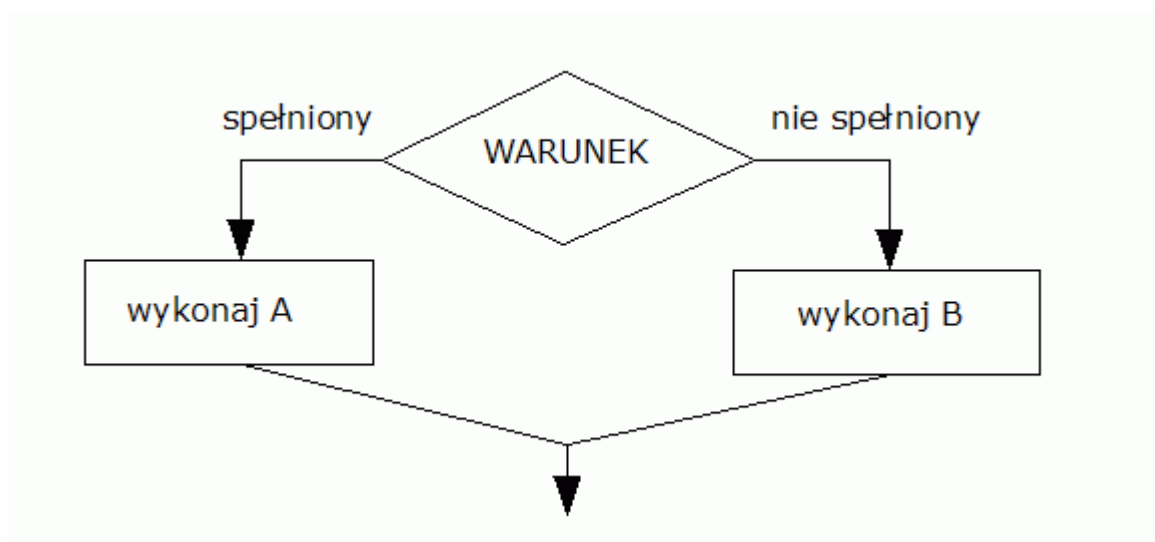
- sprawdzany jest warunek (np. czy $i < 10$?) wpisany po ‘do while’
- jeśli warunek jest spełniony, to wykonywany jest blok instrukcji aż do polecenia ‘loop’
- program wraca do wystąpienia ‘do while’ [1] aby znów sprawdzić warunek
- jeśli warunek jest niespełniony, program omija wszystko aż do linii ‘loop’ i zaczyna dalej wykonywać instrukcje.

Jak widać instrukcję taką stosuje się do wielokrotnego wykonania jakiejś czynności.

Wyrażenie warunkowe ‘if’ stosuje się, jeśli chce się jednorazowo wykonać pewną czynność ‘pod warunkiem, że’:

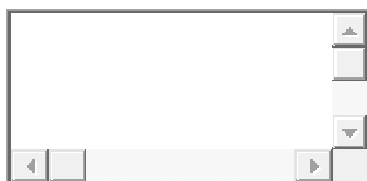


```
1 <b>if</b> WARUNEK then
2   BŁOK INSTRUKCJI 1
3 <b>else</b>
4   BŁOK INSTRUKCJI 2
5 <b>end if</b>
```


- sprawdzany jest warunek (np. czy $i < 10$?)
- jeśli warunek jest spełniony, wykona się COŚ i program przejdzie do dalszego wykonywania instrukcji po słówku 'end if'
- jeśli warunek jest niespełniony, wykona się czynność zdefiniowana po słówku 'else'. Następnie program zacznie wykonywać instrukcje po słówku 'end if'.

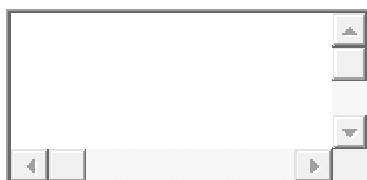
Korzystanie z pętli 'do while' może być niebezpieczne – jeśli z jakiegoś powodu warunek zawsze będzie spełniony, program będzie w nieskończoność wykonywał blok instrukcji w pętli. Np:


```

1 i=1
2 do while i<&10
3 i=i+2
4 loop
  
```

warunek 'i różne od 10' będzie zawsze spełniony, ponieważ i będzie zawsze liczbą nieparzystą. spowoduje to wykonywanie się pętli w nieskończoność. Jeśli chce się wykonać blok instrukcji określoną ilość razy, lepiej skorzystać z pętli 'for':

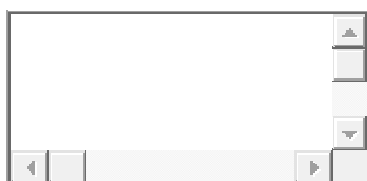
```

1 for i=0 to 10 do
2 BLOK INSTRUKCJI
3 next
  
```

co oznacza 'dla i równego 0 aż do 10 wykonuj:'. Kiedy zatem używać 'do while' a kiedy 'for'?

zadanie

Sprawdź jak działa instrukcja 'for' wykonując poniższy kod programu:


```

1 for i=0 to 10
2 wscript.echo i
3 next
  
```

Korzystając z instrukcji 'inputBox' oraz 'cint' prezentowanych w poprzednich ćwiczeniach oraz instrukcji 'for', napisz program, który będzie wypisywał liczby od zera aż do podanej przez użytkownika.

Następnie, korzystając z instrukcji 'do while' oraz 'inputBox' napisz program, który będzie się pytał o użytkownika o hasło tak długo, aż nie poda prawidłowego.